

Dalai Lamas Norgebesök - en politisk het potatis

När Dalai Lama anlände till Norge den 7 maj för ett kortare besök vägrade norska regeringsrepresentanter att träffa honom. I den våg av protester som följde hävdades att Norge böjt sig för Kinas krav i syfte att normalisera relationerna med stormakten i öst. Trots detta fick Dalai Lama ett varmt välkomnande i den norska huvudstaden.

TEXT: GUSTAV MÅNSSON * FOTO: JEREMY RUSSELL/OHHDL

LÄNGT INNAN Hans Helighet anlände till Oslo onsdagen den 7 maj hade mänskliga rättighetsaktivister och Tibetsupportrar (däribland Den Norske Tibetkomité) uppmanat den norska regeringen att möta den forne fredspristagaren. Men veckan innan ankomst gjorde utrikesminister Børge Brende klart att varken han eller statsminister Erna Solberg planerade att möta Dalai Lama.

Beslutet ledde till att något av en folkstorm blåste upp i den norska debatten. Ett flertal organisationer, debattörer och sakkunniga hävdade att Norge svikit sina mänskliga rättighetsideal genom att avvisa Tibets andliga ledare. Vanliga medborgare engagerade sig också – ett upprop på Internet via Facebook fick snabbt tusentals

följare och flera demonstrationer hölls i Oslo. Utrikesminister Brende försvarade sig med att relationerna med Kina redan var mycket dåliga och att ett möte med Dalai Lama hade kunnat göra saken än värre. Brende hävdade dock att beslutet inte tagits som en följd av påtryckningar från Kina.

NORSKA NRK HADE dock kommit över uppgifter enligt vilka hemliga, bilaterala förhandlingar om att normalisera relationerna mellan Kina och Norge hållits under en längre tid. I dessa förhandlingar skulle konkreta krav framförts till den norska regeringen. Kort efter att utrikesminister Brende gjort klart att norska myndigheter inte hade för avsikt att träffa Dalai Lama

uttalade sig den kinesiska regeringen försiktigt uppskattande om Norges kursändring i frågan.

Inget av detta hindrade dock att Dalai

Lama fick ett varmt välkomnande när han anlände till den norska huvudstaden på förmiddagen den nionde maj. Representanter från Svenska Tibetkommittén (STK) fanns på plats när Hans Helighet talade inför en stor samling entusiastiska människor, varav ett flertal tibetaner, strax efter ankomsten till Grand Hotel. Många norrmän ville också visa att det norska folket stod bakom Tibets religiösa ledare trots regeringens vägran att träffa honom.

Alla var dock inte lika välvilliga. En samling inresta demonstranter, mestadels västerlänningar tillhörande en okonventionell buddhistisk rörelse, fanns också på plats för att protestera. För några år sedan fatta-

de Dalai Lama ett beslut att avråda tibetaner från att dyrka den gudom som är symbol för rörelsen. Hans Helighet, som trots slagorden hälsade demonstranterna hjärtligt välkomna från Grands balkong, har bestämt hävdad att det är hans plikt som tibetanernas religiösa ledare att avråda från, dock inte förbjuda, en i hans och många andras ögon skadlig buddhistisk inriktning.

UNDER DE TRE dagarna i Oslo var Dalai Lamas schema fulltecknat. Hans Helighet hann bland annat tala om mindfulness och medkänsla inför utsålda läktare, besöka Nobels Fredssenter och tala med norska

studenter om att ta ansvar för morgondagens värld. I bjärt kontrast till den norska regeringens hårda linje fick Dalai Lama dessutom ett varmt mottagande på Stortinget, Norges Riksdag. Närmare 40 stortingsledamöter från samtliga partier träffade Hans Helighet och blev prisade av fredspristagaren som Norges verkliga "folkrepresentanter". Dalai Lama uttryckte också sin beundran för demokratin i Norge.

Under besökets sista dag fick Skandinavien tibetaner chans att träffa sin religiösa ledare i en mindre grupp. På förmiddagen den 9 maj bjöds tibetaner och utvalda supportrar (däribland STK) in till en privat audiens med Hans Helighet. Under ungefär 45 minuter talade Dalai Lama både direkt till tibetanerna och till de västerländska supportrarna, samt tog några frågor och poserade för foton. Han underströk bland annat att tibetaner oavsett ursprung måste vara enade och att Tibetsupportrar borde undvika alltför negativt påverkansarbete gentemot Kina. Strax därefter skyndade Hans Helighet vidare till eftermiddagens föreläsning om medkänsla. Morgonen därpå flög han vidare till Holland och besöket var över.

Även om Dalai Lamas besök i Oslo kantades av politiskt storbråk och vissa demonstrationer lyckades den 79-årige fredspristagaren – med en tillsynes oändlig energi och ett stort mått av humor – föra fram ett tydligt budskap. Det var ett budskap om fred och medkänsla, och inte minst om viktigen av att stödja Tibets folk. ✨

Audiens med Dalai Lama för tibetaner i Oslo och från Stockholm med supportrar.

Sveriges tibetaner och supportrar var förstas på plats i Oslo.

Fakta

Sedan regimkritikern Liu Xiaobo fick Nobels fredspris 2010 har relationen mellan Kina och Norge varit iskall. Andra länder har rutinmässigt straffats av den kinesiska regeringen när högt uppsatta personer träffat Dalai Lama.

Dalai Lamas besök i Oslo är Hans Helighets 11:e besök i den norska huvudstaden sedan han fick fredspriset till Alfred Nobels minne 1979. Priset fick han för sin icke-våldsapproach och sina försök att på fredlig väg lösa Tibetfrågan.